

Šmílův DAF

11. kislef 5770
28. listopad 2009začátek šabatu: 15:47
konec šabatu: 16:59

Vajece

Časy z Kaluach.net pro týden této sidry
čas tfilin 6:22 | šma jisrael do 8:38 | mincha od 12:11
západ slunce 16:05 | tři hvězdy 16:42

Sidra v číslech

7. sidra v Tóře (z 54), 7. sidra v knize Berešit (z 12), celá sidra je jedna uzavřená paraša!, skládá se z 148 vět, 2021 slov a 7512 písmen, neobsahuje žádný z 613 příkazů

Alijot v kostce

Kohen: Jákov opouští Beer Ševu a odchází do Charanu. Mnoho komentátorů řeší otázku, proč nám to Tóra opakuje, když to už několikrát zmínila v předchozí sidře. Podle Rašiho chce Tóra naznačit, že když CADIK (Jákov) opustí město (či svět), je to znát. Podle jiných chtěl Jákov splnit přání matky (uteč z Beer Ševy před Esavovým vztekem) i otce (jdi k rodině své matky a ožeň se tam). Jákov cestou přenocoval na „místě“ a zdál se mu slavný sen s žebříkem až do nebe. Kde bylo ono místo? Podle tradice na hoře Moria, místě budoucích chrámů. K Jákovově žebříku poznamenává Sfat Emet, že se pevně opíral o zem a stoupal až do nebe, abychom si uvědomili, že DERECH CHAJIM KODMA LATORA (slušnost předchází Tóru). Existuje názor, že i my zažíváme Jákovův žebřík, když se v pátek večer vítáme s šabatovými anděly (ŠALOM ALEJCHEM) a loučíme s všednodenními (CETCHEM LEŠALOM). A poslední poznámka k žebříku – pozemské statky jsou ze své podstaty nespolehlivé. I proto je gematria slova MAMON (136) stejná jako slov „stoupat a klesat“. (A stejně jako v případě slova bída.

Levi: Bůh slibuje Jákovovi ochranu. Jákov se v Charanu setkává s Lavanovou dcerou (a svou sestřenicí) Ráchel a zamiluje se do ní.

Šliší: Jákov miluje Ráchel a je za ní ochoten pracovat sedm let. Lavan Jákova podvede a místo Ráchel ho ožení s Leou. Jákov si nakonec vymůže i Ráchel (za dalších sedm let dřiny). Lea postupně Jákovovi porodí Reuvena, Šimona, Leviho a Jehudu. Neplodná (již třetí z pramatek!) Ráchel na sestru žárlí, a tak nabídne Jákovovi svou služebnou Bilhu, která mu rodí Dana a Naftaliho. Leina služebná Zilpa Jákovovi porodí Gada a Ašera.

Revii: Ráchel si od Reuvena vyprosí DUDAIM (což je zřejmě madragora). Lea rodí Jisachara, Zevuluna a dceru Dinu. Ráchel přece jen otěhotní a porodí Josefa. (Nevím, jestli bych se chtěl jmenovat „Bože, dej mi ještě jiného syna“.) Jákov se chce vrátit domů, do Izraele.

Chamiší: Jákov pracuje u Lavana za smlouvenou mzdu. Jákov velmi bohatne, Lavanovi vztahy k Jákovově rodině ochládají.

Šiši: Jákov utíká od Lavana. Lavan ho pronásleduje a dostihne.

Švií: Lavan se nakonec s Jákovem usmíří a Jákov pokračuje na cestě domů.

Haftara (Hošea 12:13-14:10): Jákovův rod pochází z Aramu.

Fotografie týdne

Juri Foreman. Tak máme dalšího hrdinu. Není to sice zrovna nobelovka, ale i titul profesionálního mistra světa v boxu (lehká střední váha) se počítá. Zvlášť když je jeho nositel Juri Foreman. Juri se narodil v běloruském Gomelu (v roce 1980 ještě SSSR) a od svých 9 let žil v Izraeli. Dnes trénuje a boxuje převážně v USA. A to není všechno. Juri neomezuje své židovství na MAGEN DAVID, který nosí na dresu. Každý den studuje na ješivě (brooklynský IJUN) a vážně si myslí na rabínskou smicha. Zatím boxoval 29 profesionálních zápasů. Neprohrál žádný. Osm vyhrál KO.

Soutěž: Velikáni

Víte, kdo to byl rav Joel Sirkiš? Na doopravdy.cz/judaismus/index.php/Kategorie:Velikáni si zkontrolujte, zda jste tipovali správně. (Nápověda: BACH – Bajit Chadaš)

		
Cestou do Charanu ulehl Jákov na k---n a usnul.	Zdál se mu sen s anděly na ž-----u a Bůh ho ujistil o pomoci.	Na konci své cesty potkal Jákov svou s-----i Ráchel.
		
Lavan měl dvě dcery. Leu a Ráchel. Jákov mi----l Ráchel.	Lavan Jákova p----dl, a tak se nakonec Jákov oženil s oběma.	Lea porodila Jákovovi š--- synů, Ráchel mu dala J-----a.

Rabbi Jonathan Sacks: Setkání s Bohem

V jednom z nejznámějších obrazů v Tóře se Jákov sám v noci, prchající před Esavovým vztekem, ukládá ke spánku a na místo noční můry sní velký prorocký sen. Viděl žebřík opřený o zemi, jehož vrcholek dosahoval nebes. Boží andělé po něm stoupali a sestupovali a nad ním stál Bůh. Jákov se probudil a řekl: „Bůh je na tomto místě a já to nevěděl.“ Báł se a řekl: „Jak hrozné je toto místo. Není to nic jiného než Boží dům a toto je nebeská brána.“

Na základě této pasáže tvrdí naši učenci, že praotec Jákov ustanovil pravidelnou noční modlitbu. Po Avrahamově ranní a Jicchakově odpolední dovršil Jákov svou večerní modlitbou náš denní kruh tří pravidelných modliteb. Je to pozoruhodná představa. Ačkoliv je text všech tří modliteb týž, každá modlitba nese rysy jednoho z praotců.

Avraham je ránem. Počátkem. Úsvitem nové éry, zakladatelem nového náboženského povědomí ve světě. Jicchak představuje odpoledne.

Jicchak nepřináší nic převratně nového. Jicchakovy příběhy do jisté míry opakují události jeho otce. Hlad ho vyhnal z Beer Ševy, hloubí tytéž studny v poušti, dává jim stejná jména. Jicchak je tichý hrdina kontinuity, pokračování. Jicchak je pevným článkem v řetězci avrahamovské smlouvy. Jicchak je vytrvalý, loajální, odhodlaný pokračovat. Jákov představuje noc. Jákov je muž strachu.

S Jákovým podílem na večerní modlitbě má však Talmud problém. Rabi Jošua tvrdí, že na rozdíl od ranní a odpolední modlitby není večerní povinná. Proč, pokud ji zavedl Jákov? Čím se liší od těch, které nám odkázali Avraham a Jicchak? Tradice nabízí různé „právnícké“ konstrukce. Existuje ovšem ještě jedno hlubší vysvětlení. Každá z událostí, která vedla k modlitbě některého z praotců, je totiž vyjádřena jinou větou konstrukcí. Avraham si ráno

přivstal na místo, kde se postavil před Bohem. Jicchak vyšel ven meditovat na pole. Ale Jákov „narazil na místo“. To jsou odlišné náboženské zkušenosti, jiné zážitky.

Avraham hrál velmi aktivní roli. I proto se nazývá otcem těch, kdo se vydají na duchovní cestu neznámým směrem vyzbrojení jen vírou, že Toho, koho hledají, naleznou. Avraham začal Boha hledat dřív, než On vyhledal Avrahama. Jicchakova modlitba se popisuje jako rozhovor, dialog. Každý dialog má dvě strany. Jedna hovoří, druhá naslouchá a odpovídá. Jicchak představuje náboženský prožitek rozhovoru Boha s člověkem.

Jákovova modlitba je výrazně odlišná. Jákov nic aktivně nekoná. Myšlenkami je jinde – u bratra Esava, před kterým prchá, nebo u strýce Lavana, ke kterému míří. Do jeho utrápené mysli vpadne Boží vize s anděly a schody až do nebe. Jákov neučinil nic, aby se na setkání připravil. Bylo to nečekané. I Tóra píše, že Jákov doslova „narazil na místo“ – jako by Boha potkal náhodou, tak jako my občas v davu cizích tváří narazíme na známého. Toto setkání zaranžoval Bůh, ne člověk. Proto není Jákovova modlitba základem k pravidelné povinnosti. Nikdo z nás nikdy neví, kdy Boží přítomnost zasáhne do našich životů.

V náboženském životě jsou okamžiky, které jsou mimo naši vědomou kontrolu. Duchovní setkání v době, kdy to nejméně čekáme. Avraham představuje naši cestu k Bohu, Jicchak náš rozhovor s Ním. Jákov symbolizuje naše setkání s Bohem – neplánované, neočekávané. Vizi, hlas. Volání, které jsme nemohli předvídat, ale které nás mění. Cítíme se jako Jákov, když se „probouzíme“ a uvědomujeme si, že „Bůh byl na tomto místě, a my to nevěděli.“ To místo se nezměnilo, to jsme se změnili my.